

Vierwielige trekkers

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Aandachtspunten voor medewerkers

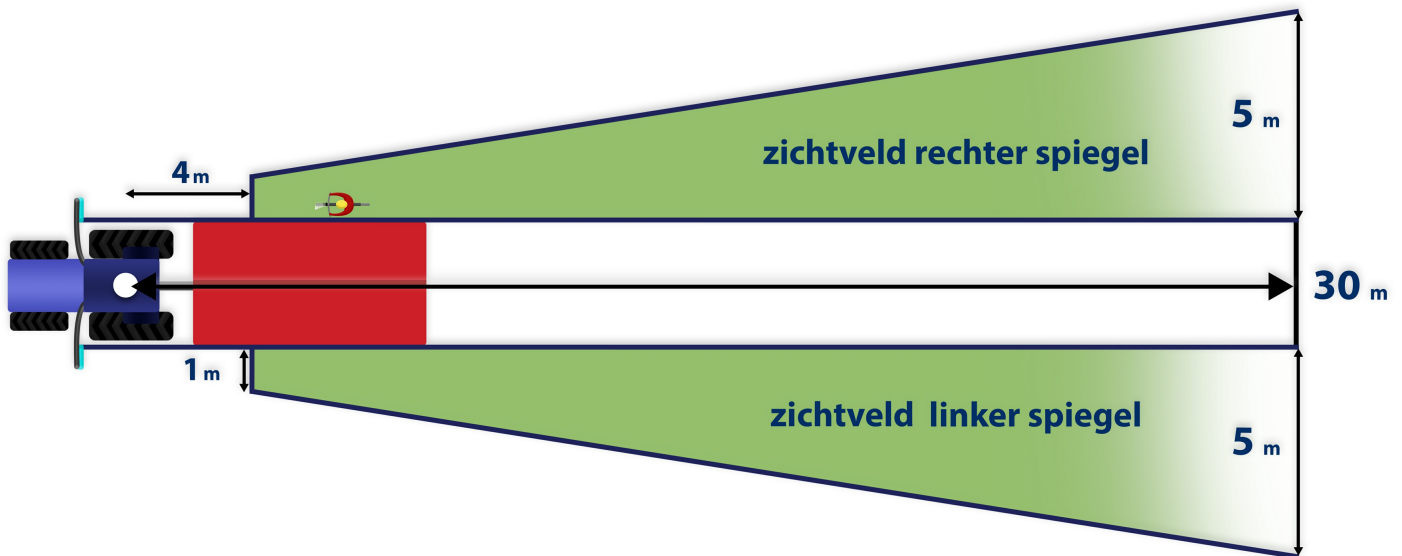
Goedgekeurd door Sociale Partners

Trekkers worden in combinatie met werktuigen ingezet voor verschillende werkzaamheden. Werkzaamheden in een moderne trekker met veiligheidscabine zijn veilig. Risico's ontstaan bij: het aankoppelen van werktuigen, deelname aan het verkeer en werken op taluds en hellingen.

Bij een ongeval loopt de bestuurder van een trekker het risico om uit de trekker geslingerd te worden, en (zwaar) letsel op te lopen, bijvoorbeeld door onder de trekker te belanden. De ervaring leert dat ernstige ongevallen vooral plaatsvinden bij het rijden op de openbare weg en bij werkzaamheden waarbij de trekker kan kantelen.

Deze spiegels zorgen voor goed zicht

zichtveld tractor

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het werken met trekkers gebeurt veilig.

Maatregelen

- De trekker is veilig en wordt conform de gebruikshandleiding gebruikt en onderhouden.
- Zorg dat de trekker is voorzien van een veiligheidscabine of een veiligheidsbeugel of -frame.
- Monteer een veiligheidsgordel (minimaal een heupgordel) op de trekker die nog niet voorzien is van een veiligheidsgordel.
- Zorg dat de kennis en ervaring van de medewerkers is afgestemd op de gevaren van de combinatie trekker - machine - omgeving.
- Zorg voor toezicht op een veilige uitvoering van het werk.
- Zorg dat de bestuurder een T-rijbewijs heeft. Zie toelichting.
- Steekt iets 3,5 meter voor het hart van het stuurwiel uit, neem dan maatregelen om om de hoek te kunnen kijken.
- Neem maatregelen indien uitrustingsstukken of materiaal het zicht belemmeren.

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Voorkom dat de bestuurder / bijrijder bij incidenten onder de trekker terecht komt; voorzie de zitplaatsen van veiligheidsgordels.

- _Voorkom dat men bij incident van of uit de trekker geslingerd wordt en maak afspraken over het gebruik van de veiligheidsgordels. Spreek met medewerkers af dat men de veiligheidsgordel altijd draagt bij het rijden op de openbare weg en in risicovolle situaties met kantelgevaar, zoals bij het inkuilen, werkzaamheden op taluds en bij werkzaamheden langs het water.

•

- Zorg dat de trekker is voorzien van een laag aankoppelpunt voor getrokken werktuigen om het achteroverslaan te voorkomen.
- Gebruik een aankoppelsysteem waarbij personen zich niet tussen de trekker en het werktuig hoeven te bevinden.
- Geef aantoonbaar voorlichting en instructie over het werken met een trekker.

[Instructie trekker](#)

Geef [Instructie aan medewerkers](#) over het aankoppelen van werktuigen.

- Zorg voor goede verlichting en goed zicht.
- Voer ook overdag verlichting voor een betere zichtbaarheid.
- Bepaal bij werken op taluds of hellingen vooraf welke techniek het beste ingezet kan worden.

Gereedschap, machines en apparaten

- Overweeg bij aanschaf een trekker / machine met luchtdrukremmen vanwege de toegenomen snelheid en massa.
- Onderhoud de trekker conform de gebruikshandleiding.
- Controleer dagelijks: de vloeistofniveaus, de wielbouten en moeren en andere delen die de veiligheid kunnen beïnvloeden.
- Laat de trekker periodiek keuren door een deskundige.
- Check ook de chauffeursstoel en gebruik daarbij de [Checklist Onderhoud chauffeursstoel](#)
- Laat de trillingsdempende rubbers van de machine periodiek controleren. Vervang deze tijdig. Zie ook: [Maatregelen ter vermindering van de blootstelling aan trillingen](#).
- Bij storingen of onderhoud: schakel de trekker en de machine uit.
- Gebruik bij het lostrekken van een vastzittende trekker of machine een trekstang of als dat niet mogelijk is; gebruik de juiste ketting of (nylon)kabel. Ga vooraf na wat de maximale belasting is en zorg voor voldoende veiligheidsmarge. Hoe onzuiverder de belasting te berekenen is, des te grotere veiligheidsmarge aangehouden moet worden voor de te gebruiken ketting of kabel.

- Zorg voor een bezem / schop om achtergebleven modder op de openbare weg op te ruimen.
- Bevestig ongebruikte (dubbele) wielen met een ketting aan de muur of plaats deze in een rek, zodat deze niet om kunnen vallen.

- Maatregelen, om bij materiaal dat voor in de fronthef hangt dat meer dan 3,5 meter voor het hart van het stuurwiel uitsteekt, die genomen kunnen worden zijn het gebruik van spiegels, camera's of begeleiding door een tweede persoon.

Gemonteerde spiegels.

Camera's voor het zicht naar voren

- Laat medewerkers pas rijden met uitrustingsstukken of materiaal dat het zicht belemmerd als er maatregelen zijn genomen waarbij er iets gedaan is aan het beperkte zicht.

Opleiding en instructie

- Het is voor 16 en 17 jarigen verplicht om een T-rijbewijs te hebben bij het besturen van een trekker op de openbare weg.
- Zorg voor een instructie over:
  - het rijden met hoge snelheid en de effecten bij het nemen van bochten en drempels;
  - veiligheidsvoorschriften en veiligheidsmaatregelen;
  - niet toegestane handelingen;
  - onderhoud en hoe te handelen bij verstoppingen, storingen of schade. Kijk op [Verstoppingen en storingen oplossen en machines onderhouden](#) in de arbocatalogus van het mechanisch loonwerk;
  - het instellen van de stoel;
  - het op een juiste wijze uit de trekker stappen en niet te springen.

- Check de regels en eisen in de brochure "["Ik rij veiliger!"](#)"
- Maak gebruik van de [E-learning](#).
- Check of de chauffeur de instructie heeft begrepen.
- 16- en 17-jarigen mogen alleen een trekker besturen indien zij in het bezit zijn van een T-rijbewijs.
- Stem de mate van toezicht af op de kennis en ervaring van de jeugdige en de gevaren van het werk (van steekproefsgewijs toezicht tot intensief toezicht).

Zie [Instructie aan medewerkers](#) *Had betrokkene op 1 juli 2015 een rijbewijs B dan mag hij/zij met dat rijbewijs een trekker besturen. Bij de eerstvolgende vernieuwing van het B rijbewijs krijgt hij/zij de categorie T automatisch bijgeschreven. Hij/zij moet het rijbewijs dan wel voor 1 juli 2025 vernieuwen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Gebruik de veiligheidsgordel bij werkzaamheden waarbij kantelgevaar aanwezig is en op de openbare weg.
- Draag veiligheidsschoeisel met stroeve zolen.
- Gebruik handschoenen bij aan- en afkoppelen.
- Draag signaalkleding bij werken in de openbare ruimte.
- Gebruik gehoorbescherming bij meer dan 80 dB(A).

Wat u verder nog moet weten

- Laat een trekker niet stationair in een afgesloten ruimte draaien. De uitlaatgassen zijn zeer schadelijk voor de gezondheid.
- Verminder de blootstelling aan schokken en trillingen:

- Stel bij aanschaf hoge eisen aan:
- De ergonomie in de cabine (denk hierbij aan bijvoorbeeld de plaats van een beeldscherm).
- Trillingsdemping, zoals stoeleigenschappen, vooras- en cabinevering, eigenschappen van de banden. Bespreek de norm waaraan een nieuwe machine moet voldoen. De dagelijks toegestane gebruiksduur is afhankelijk van het trillingsniveau.
- Gebruik bij kippers en dumpers een kogeltrekhaak om overmatige trillingen en schokken te voorkomen.

Meer informatie

[Download LMRA Vierwielige trekkers als PDF](#)

LMRA – Vierwielige trekkers

Doe de LMRA

● Is je machine in orde?

- Werken de remmen en de verlichting?
- Heb je rondom goed zicht?
- Is de cabinevloer leeg?
- Is de aftaktussenas afgeschermd?

● Ben jij veilig?

- Heb je het juiste rijbewijs?
- Draag je de gordel op de weg en bij kantelgevaar?
- Je brengt jezelf en anderen niet in gevaar door onveilig telefoongebruik?

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.

 CUMELA

 FNV
Agrarisch Groen

 HZC

 CNV
Vakmensen

 Colfond
Werknemers

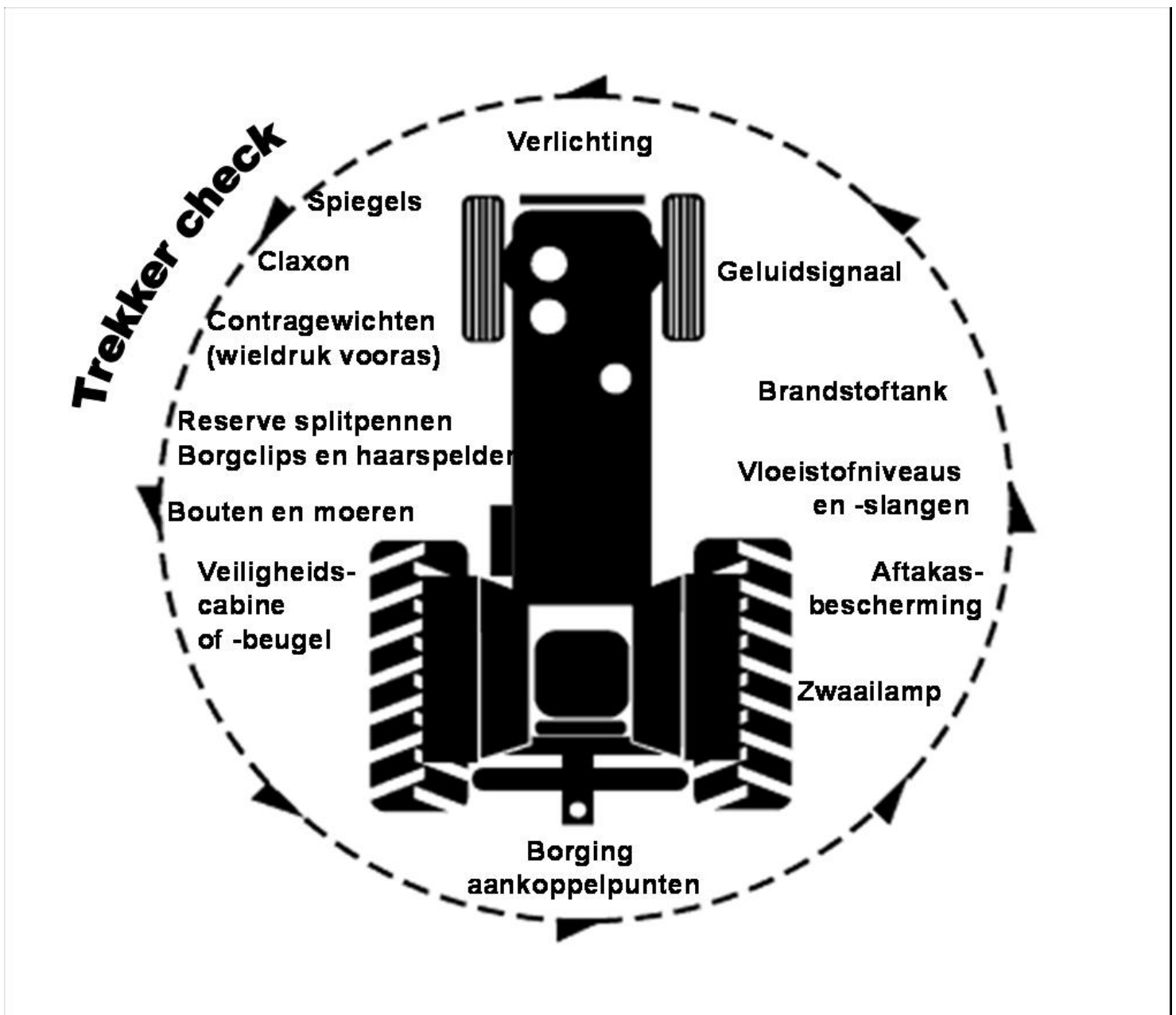
Bekijk hier de
Arbocatalogus

Stigas
gezond, vitaal en veilig werken

- Cumela toolbox video Je trekkerstoel instellen

- [Bijlage Oppompen en bijpompen van banden.](#)
- [E-learning Veilig landbouwverkeer](#)
- [Lostrekken van een vastzittende trekker of machine](#)
- [video width="1920" height="1080" mp4="<https://www.agroarbo.nl/wp-content/uploads/sites/4/2017/03/Lostrekken1...>"]
[/video]

Aandachtspunten voor medewerkers

- Controleer de werking van remmen van de trekker / machine.

- Controleer voor gebruik de vloeistofniveaus, wielbouten en -moeren, de aftakasbescherming en andere veiligheidsvoorzieningen.
- Zorg voor goed zicht, dus schone ramen en spiegels.
- Leg geen voorwerpen los in de cabine.
- Draag de veiligheidsgordel altijd bij het rijden op de openbare weg en in risicovolle situaties met kantelgevaar.
- Pas de snelheid aan aan de omgeving.
- Geef tijdig aan als je wilt afslaan.
- Let bij afslaan op de zwakke weggebruiker. Denk aan de blinde zone.
- Neem bochten rustig om kantelen te voorkomen en hou rekening met uitzwaaien van gedragen machines.
- Let op met vloeibare ladingen. Deze verplaatst zich gemakkelijk bij manoeuvres en kan leiden tot slingeren of kantelen.
- Voorkom overbelading; denk aan maximum aslasten.
- Werk volgens de instructies en de afspraken die zijn gemaakt in het bedrijf.
- Bij storingen: schakel de trekker uit.
- Gebruik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Zorg dat je altijd een mobiele telefoon bij je hebt als je alleen werkt zodat je hulp kan inroepen bij een calamiteit.
- Bel niet tijdens het rijden op de weg, maar zet de trekker stil.
- Blijf met hoog geheven machinedelen uit de buurt van elektrische bovenleidingen.